

Handling 2021 nr 89

Motion av Stina Svensson (FI) om att stärka, utveckla och utöka arbetet med våldsutsatta i nära relationer med traumatiska erfarenheter

Kommunfullmäktige föreslås besluta att:

1. Socialnämnd Centrum ges i uppdrag att utreda hur Göteborgs stad kan inrätta en kommunal verksamhet med samtalsstöd för våldsutsatta i nära relationer med traumatiska erfarenheter samt utsatta för sexuellt våld, och återrapportera till kommunfullmäktige.
2. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att ta fram förslag på hur stadens arbete kring våldsutsatta i nära relationer med traumatiska erfarenheter kan stärkas.
3. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att initiera dialog med VGR och andra aktörer kring behovet av utökade vårdinsatser för traumabehandling i Göteborg.

Våld i nära relationer lämnar inte bara fysiska spår. Att bli utsatt för våld, eller sexuellt våld som t.ex. en våldtäkt, kan leda till långvariga trauman och det tar tid att bearbeta följderna. Kommunen har ett stort ansvar både ur socialtjänstens uppdrag och ur folkhälsoperspektiv, men i Göteborg saknas tillräckligt stöd.

Ångest och depression är vanliga symtom bland våldsutsatta, och kvinnor är speciellt drabbade. Detta kan länkas till det trauma som våldet innebär. I synnerhet gäller detta för kvinnor som utsatts för kontrollerande psykiskt våld under lång tid. Trauma efter våld kan också handla om att som barn ha blivit utsatt för sexuella övergrepp, utsatts för eller bevittnat fysiskt våld, vilket inkluderar våld i namn av heder. Även de som utsatts för våldtäkt eller liknande sexuellt våld bär ofta på ett trauma. Ytterligare en grupp är unga hbtq-personer som kan utsättas för våld och hot av närstående på grund av sin sexuella läggning, könsidentitet eller könsuttryck.

Även om hjälp och stöd från t.ex. socialtjänsten eller vården satts in i ett akut läge så kan ett behov av samtalsstöd kvarstå under lång tid. Detta behov har ofta fått täckas av ideella organisationers arbete, där kvinnojourer dragit ett stort lass.

Det som saknas i Göteborg är ett kommunalt samtalsstöd kring trauma för våldsutsatta i nära relationer. Detta bör vara en lågtröskelverksamhet med subventionerad avgift som inte kräver sjukdomstillstånd eller remiss.

Det finns närliggande verksamheter. Brottsofferjouren Storgöteborg kan erbjuda visst stöd kring pågående rättsprocesser. Kriscentrum för kvinnor i Göteborg erbjuder samtal till kvinnor som upplevt mäns våld i hemmet men arbetar inte med mer långvarigt traumastöd. Den ideella föreningen Stödcentrum Humlegården kunde fram till 2020 erbjuda egenhjälp till att bearbeta trauma efter sexuella övergrepp i en lugn miljö, men har nu tvingats lägga ned sin verksamhet och lämnar ett behov efter sig.

En god förlaga finns i närliggande kommunal verksamhet i Göteborgs stad Respons alkoholrådgivning. Respons arbetar med personer som har alkoholproblem och som vill arbeta bort dessa samt med anhöriga till missbrukare som behöver hjälp med bearbetning. Respons är en helt kommunal verksamhet och sorterar under socialtjänstens utbud i staden och lyder under socialtjänstlagen. Det unika här är att den enskilde själv kan söka hjälp för sitt egenupplevda alkoholproblem och inte behöva gå vägen via socialtjänstens myndighetsbeslut om beviljat bistånd. Inte heller är det en vårdplan, utan just ett samtalsstöd. Kostnaden för besöken är subventionerade, och i vissa fall avgiftsfriad. Respons kommer ibland i kontakt med kvinnor som sökt hjälp för sina alkoholproblem men där det också framkommer att de har varit eller är utsatta för våld och sexuellt övergrepp.

Samtalsstöd kring trauma är inte detsamma som vårdens traumabehandling, och innebär inte heller terapi. Vårdens insatser handlar om diagnoser och behandlingar. Här finns redan rutiner kring t.ex. PTSD-behandling, även om köerna är långa. I Göteborg finns VGR:s Kris- och traumamottagning, som har en Specialistmottagning för krigs- och tortyrskadade. Men vården kan enbart ta emot de tyngsta fallen med tydlig sjukdomsbild.

Terapi kan innebära bearbetning av trauma, medan samtalsstöd kan t.ex. syfta till stabiliserande insatser och enklare strategier för att må bättre. Den privata terapin och psykologer är dessutom ofta för dyrt för målgruppen. Många våldsutsatta kvinnor utsätts för ekonomiskt våld, exempelvis att mannen skuldsätter kvinnan som efter separation får leva med ekonomisk skuldsanering under lång tid efteråt. Unga har ofta begränsade ekonomiska resurser.

Det finns ett enormt stort behov av just samtalsstöd kring trauma, stödjande gruppsamtal, terapeutiska aktiviteter med mera. De kommunala och fristående verksamheterna räcker inte till. Därför vill Feministiskt initiativ att staden tar sitt ansvar, och erbjuder en kommunal verksamhet inriktad kring samtalsstöd för trauma för våldsutsatta i nära relationer, och de som utsatts för sexuellt våld. Staden bör också inventera hur det egna arbetet kan stärkas på andra sätt. Vi vill också att staden initierar en dialog med VGR kring utökade vårdinsatser för traumabehandling i Göteborg.

Stina Svensson (FI)